

Bruksela, 21/06/2018

Do: p. Liberadzki, p. Łybacka, p. Zemke

Szanowni Państwo,
dziękuję za Państwa pismo z dnia 7 marca 2018 r., skierowane do Prezydenta Junckera i do mnie, w którym poinformowali nas Państwo o konferencji poświęconej represjom skierowanym przeciw emerytowanym funkcjonariuszom organów ścigania i wojskowym w Polsce oraz zwrócili uwagę Komisję w imieniu uczestników tej konferencji na polskie przepisy, które mają wpływ na prawa emerytalne i rentowe byłych funkcjonariuszy służb mundurowych w Polsce.

Komisja jest świadoma, że w Polsce istnieje szereg inicjatyw legislacyjnych, które mają wpływ na osoby zatrudnione przez organa poprzedniego systemu lub z nimi współpracujące, w szczególności: (i) Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, przyjętej 16 grudnia 2016 r.; (ii) Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej, przyjętej 16 listopada 2016 r.; oraz (iii) projekt ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, złożony w Sejmie w grudniu 2016 r., ale jeszcze nieprzyjęty.

Na mocy Traktatów, które stanowią fundament Unii Europejskiej, Komisja nie jest upoważniona do ingerowania w funkcjonowanie Państw Członkowskich w sensie ogólnym. Może takie działania podejmować jedynie w kwestiach związanych z prawem UE. Jak Komisja już podała w odpowiedzi na zapytanie parlamentarne, na podstawie dostępnych informacji nie wydaje się, by powyższe przepisy wiązały się z wdrożeniem prawa unijnego. Unijne przepisy antydyskryminacyjne ustanawiają ogólne ramy na rzecz równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy i zabraniają dyskryminacji z tytułu niektórych (wymienionych w sposób wyczerpujący) przyczyn; przyczyny te nie obejmują przekonań politycznych ani członkostwa w instytucjach takich jak organy bezpieczeństwa państwa polskiego przed 1990 r.

Każda osoba dotknięta powyższymi przepisami, która uważa, że jej prawa lub wolności gwarantowane Europejską Konwencją Praw Człowieka zostały naruszone, może wnieść skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Pytanie, czy powyższe przepisy naruszają podstawowe zasady konstytucyjne, jest kolejnym dowodem na potrzebę efektywnej kontroli konstytucyjności legislacji w Polsce. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat Komisja w szeregu przypadków wyrażała zaniepokojenie co do sytuacji Trybunału Konstytucyjnego i skuteczności kontroli konstytucyjności i zwracała się do polskich władz o zajęcie się tymi kwestiami, które zostały uznane za pilne. Ostatnio – 20 grudnia 2017 r. – Komisja przyjęła skierowany do Rady uzasadniony wniosek (na mocy art. 7(1) Traktatu o Unii Europejskiej (TUE)) o stwierdzenie, że zachodzi widoczne ryzyko poważnego naruszenia przez Polskę zasad praworządności jako jednej z wartości wzmiankowanej w art. 2 TUE.

Od stycznia bieżącego roku dialog między Komisją a polskimi władzami prowadzony jest wielopoziomowo. Jest on kontynuowany z uwagi na pilną potrzebę wypracowania rozwiązań. Komisja oczekuje podjęcia konkretnych środków i monitoruje na bieżąco prowadzone w tym zakresie prace w polskim parlamencie.

Z poważaniem,
Věra Jourová

Otrzymują:
p. Bogusław Liberadzki, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego
p. Krystyna Łybacka, Poseł do Parlamentu Europejskiego
p. Janusz Zemke, Poseł do Parlamentu Europejskiego
rue Wiertz 60
1047 Bruksela

Dodano: 21-25 czerwca 2018 r.